

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА РИБОЛОВ В ЮЖЕН ИНДИЙСКИ ОКЕАН (SIOFA)

ДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

ИМАЩИ ОБЩ ИНТЕРЕС в правилното управление, дългосрочното опазване и устойчивото използване на рибните ресурси в южен Индийски океан, и желаещи да способстват за постигането на целите си чрез международно сътрудничество,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че крайбрежните държави имат води под национална юрисдикция в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г. и общите принципи на международното право, в рамките на които те упражняват своите суверенни права за целите на проучване и експлоатация, опазване и управление на рибните ресурси и опазване на съществуващите морски ресурси, върху които риболовът оказва влияние,

КАТО СЕ ПОЗОВАВАВАТ НА СЪОТВЕТНИТЕ РАЗПОРЕДБИ на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г., Споразумението относно прилагането на разпоредби на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г., свързани с опазването и управлението на трансгранично преминаващите и далекомигриращите рибни запаси, от 4 декември 1995 г. и Споразумението за насърчване спазването на международните мерки за опазване и управление от страна на риболовните кораби в международни води от 24 ноември 1993 г., и като вземат предвид Кодекса за поведение на отговорен риболов, приет на 28-та сесия на конференцията на Организацията по прехрана и земеделие към Организацията на обединените нации (ФАО) на 31 октомври 1995 г.,

КАТО СЕ ПОЗОВАВАВАТ ПО-НАТАТЪК на член 17 от Споразумението относно прилагането на разпоредби на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г., свързани с опазването и управлението на трансгранично преминаващите и далекомигриращите рибни запаси, от 1995 г. и необходимостта недоговарящите страни по настоящото споразумение за риболов в южен Индийски океан, да прилагат мерките за опазване и управление, приети по него и да не разрешават на кораби, плаващи под техния флаг, да се занимават с риболовни дейности, които са несъвместими с опазването и устойчивото използване на рибните ресурси, за които се прилага настоящото споразумение,

КАТО ПРИЕМАТ икономическите и географските съображения и специалните изисквания на развиващите се държави, по-конкретно най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави и техните крайбрежни общности, за справедливи облаги от рибните ресурси,

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да установят сътрудничество между крайбрежните и всички останали държави, организации и риболовни предприятия, които имат интерес в рибните ресурси на южен Индийски океан, с цел обезпечаване на съгласувани мерки за опазване и управление,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД, че постигането на горното ще допринесе за установяването на справедлив и безпристрастен ред в интерес на човечеството, и по-конкретно на специалните интереси и нужди на развиващите се държави, особено на най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави,

УБЕДЕНИ, че сключването на многостранно споразумение за дългосрочното опазване и устойчивото използване на рибните ресурси във води извън национална юрисдикция в южен Индийски океан, най-добре ще служи на тези цели,

СЕ ДОГОВОРИХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧЛЕН 1 — ДЕФИНИЦИИ

За целите на настоящото споразумение:

- а) „Конвенцията от 1982 г.“ означава Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г.;
- б) „Споразумението от 1995 г.“ означава Споразумението относно прилагането на разпоредби на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право от 10 декември 1982 г., свързани с опазването и управлението на трансгранично преминаващите и далекомигриращите рибни запаси, от 4 декември 1995 г.;
- в) „Район“ означава района, за който се прилага споразумението, както е описан в член 3;
- г) „Кодекс за поведение“ означава Кодекса за поведение на отговорен риболов, приет на 28-ата сесия на конференцията на Организацията по прехрана и земеделие към Организацията на обединените нации (ФАО) на 31 октомври 1995 г.;
- д) „Договаряща страна“ означава всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, която е дала съгласието си да бъде обвързана с настоящото споразумение и за която споразумението е в сила;
- е) „рибни ресурси“ означава ресурси от риба, мекотели, ракообразни и други прикрепени видове в рамките на района, но с изключение на:
 - (i) прикрепени видове, предмет на риболовната юрисдикция на крайбрежните държави съгласно член 77, параграф 4 от Конвенцията от 1982 г.; и
 - (ii) далекомигриращите видове, изброени в приложение I на Конвенцията от 1982 г.;
- ж) „риболов“ означава:
 - (i) действителното или опит за търсене, улавяне, изваждане или събиране на рибни ресурси;
 - (ii) ангажиране във всякаква друга дейност, от която логично може да се очаква улавяне, изваждане или събиране на рибни ресурси за каква да е цел, включително научни изследвания;
 - (iii) поставяне, търсене или възстановяване на устройства за струпване на рибни ресурси или сродно електронно оборудване, включително радиомаяци;
 - (iv) всяка операция в морето, която подпомага или подготвя коя да е от дейностите, описани в настоящата дефиниция, освен коя да е операция при спешни случаи, касаещи здравето или безопасността на екипажа или безопасността на кораба; или
 - (v) употребата на самолет във връзка с коя да е от дейностите, описани в настоящата дефиниция, освен полети при спешни случаи, касаещи здравето или безопасността на екипажа или безопасността на кораба;
- з) „риболовно предприятие“ означава риболовно предприятие съгласно член 1, параграф 3 от Споразумението от 1995 г.;

- и) „риболовен кораб“ означава всеки плавателен съд, използван или предназначен за риболов, включително товарен кораб, всеки друг плавателен съд, пряко включен в риболовни операции и всеки плавателен съд, ангажиран в претоварване на улова (трансбордиране);
- й) „граждани“ включва както физически, така и юридически лица;
- к) „регионална организация за икономическа интеграция“ означава регионална организация за икономическа интеграция, на която държавите, членуващи в нея, са прехвърлили компетенцията по въпроси, обхванати от настоящото споразумение, включително правото да взема решения по отношение на тези въпроси, които решения са задължителни за държавите, членуващи в нея;
- л) „претоварване“ означава разтоварване на част или цялата риба, намираща се на борда на риболовен кораб, на друг риболовен кораб, в морето или в пристанище.

ЧЛЕН 2 — ЦЕЛИ

Целите на настоящото споразумение са да обезпечи дългосрочното опазване и устойчивото използване на рибните ресурси в района, чрез сътрудничество между договарящите страни, и да насърчи устойчивото развитие на рибарството в района, като отчита нуждите на развиващите се държави, граничещи с района, които са договарящи страни по настоящото споразумение, и по-конкретно най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави.

ЧЛЕН 3 — РАЙОН НА ПРИЛОЖЕНИЕ

1. Настоящото споразумение се прилага към района, ограничен от линия, съединяваща следните точки от паралели с широчина и меридиани с дължина както следва, с изключение на води под национална юрисдикция:

Започвайки от първото появяване на суша на континента Африка на паралел 10° север; от там покрай този паралел до неговото пресичане с меридиан 65° изток; от там на юг покрай този меридиан до неговото пресичане с екватора; от там на изток покрай екватора до неговото пресичане с меридиан 80° изток; от там на юг покрай този меридиан до неговото пресичане с паралел 20° юг; от там на изток покрай този паралел до първото появяване на суша по него на континента Австралия; от там на юг и след това на изток покрай крайбрежието на Австралия до неговото пресичане с меридиан 120° изток; от там на юг покрай този меридиан до неговото пресичане с паралел 55° юг; от там на запад покрай този паралел до неговото пресичане с меридиан 80° изток; от там на север покрай този меридиан до неговото пресичане с паралел 45° юг; от там на запад покрай този паралел до неговото пресичане с меридиан 30° изток; от там на север покрай този меридиан до първото появяване на суша по него на континента Африка.

2. Когато за целите на настоящото споразумение е необходимо да се определи положението върху повърхността на Земята на точка, линия или район, това положение се определя чрез справка с Международната земна референтна система, поддържана от Международната служба за ротация на Земята, която за повечето практически нужди е еквивалентна на Световната геодезическа система от 1984 г. (WGS84).

ЧЛЕН 4 — ОБЩИ ПРИНЦИПИ

За да изпълнят задължението за сътрудничество в съответствие с Конвенцията от 1982 г. и международното право, договарящите страни прилагат по-конкретно следните принципи:

- а) приемат се мерки на база най-добрите научни доказателства, за да се гарантира дългосрочното опазване на рибните ресурси, като се отчита устойчивото използване на тези ресурси и прилагането на екосистемен подход към тяхното управление;
- б) вземат се мерки, за да се гарантира, че нивото на риболовна дейност е пропорционално на устойчивото използване на рибните ресурси;
- в) прилага се предпазния подход във връзка с Кодекса за поведение и Споразумението от 1995 г., съгласно който липсата на подходяща научна информация не може да се използва като причина за отлагане или неизпълнение на мерки за опазване и управление;
- г) рибните ресурси се управляват така че да се поддържат на нива, които дават възможност за получаване на максималния устойчив улов, а намалелите запаси от рибни ресурси се възстановят до гореспоменатите нива;
- д) риболовните практики и мерките за управление трябва стриктно да отчитат необходимостта от намаляване до минимум на вредното въздействие, което риболовните дейности може да оказват върху морската околна среда;
- е) защитава се биоразнообразието в морската околна среда; и
- ж) признават се изцяло специалните изисквания на развиващите се държави, граничещи с района, които са договарящи страни по настоящото споразумение и по-конкретно най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави.

ЧЛЕН 5 — СЪБРАНИЕ НА СТРАНИТЕ

1. Договарящите страни заседават периодично, за да обсъждат въпроси, отнасящи се до изпълнението на настоящото споразумение и за да вземат решения по тях.
2. Обикновеното събрание на страните се провежда най-малко веднъж годишно, освен ако Събранието не реши другояче, до приложимата степен, съвместно със събранията на Комисията за риболов в Югозападния Индийски океан. Договарящите страни може да провеждат и извънредни събрания, когато това е необходимо.
3. Събранието на страните приема и изменя с консенсус своя собствен правилник и правилниците на неговите помощни органи.

4. Договарящите страни, на своето първо заседание обсъждат приемането на бюджет, чрез който се финансира провеждането на Събранието на страните и упражняването на неговите функции, а също и придружаващите финансови разпоредби. Финансовите разпоредби установяват критериите, регулиращи определянето на сумата, с която всяка договаряща страна ще участва в бюджета, като надлежно отчитат икономическото състояние на договарящите страни, които са развиващи се държави и по-специално най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави, и обезпечават също подходящ дял от бюджета да бъде поет от договарящи страни, които ще се облагодетелстват от риболов в района.

ЧЛЕН 6 — ФУНКЦИИ НА СЪБРАНИЕТО НА СТРАНИТЕ

1. Събранието на страните:
- а) разглежда състоянието на рибните ресурси, включително тяхното изобилие и нивото на тяхната експлоатация;
 - б) насърчава и ако е целесъобразно, координира проучвателните дейности, които следва да извършат върху рибните ресурси и трансграничните запаси, срещащи се във води под национална юрисдикция, съседни на района, включително върнати в морето улови, и влиянието на риболова върху морската околна среда;
 - в) оценява влиянието на риболова върху рибните ресурси и морската околна среда, като взема предвид екологичните и океанографски характеристики на района, останалите човешки дейности и екологичните фактори;
 - г) формулира и приема мерките за опазване и управление, необходими за обезпечаване на дълготрайна устойчивост на рибните ресурси, като взема предвид нуждата от защита на морското биоразнообразие, на база най-добрите научни доказателства;
 - д) приема общо препоръчаните минимални международни стандарти за отговорно поведение при риболовни операции;
 - е) разработва правила за събирането и проверката на научни и статистически данни, а също и за предоставянето, издаването, разпространението и използването на такива данни;
 - ж) насърчава сътрудничеството и координацията между договарящите страни с цел да гарантира, че са съгласувани мерките за опазване и управление на трансграничните запаси, срещащи се във води под национална юрисдикция, гранични на района и мерките за рибните ресурси, приети от Събранието на страните;
 - з) разработва правила и процедури за мониторинг, контрол и наблюдение на риболовните дейности, с цел да осигури спазване на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните, включително когато е необходимо, система за проверки, включваща мониторинг и наблюдение на кораби, и правила относно пребиваване на борда и инспекция на кораби, действащи в района;
 - и) разработва и контролира мерки за защита, предотвратяване и премахване на незаконния, необявен и неконтролиран риболов;

- й) в съответствие с международното право и всички приложими документи, насочва вниманието на всички държави, които не са договарящи страни, към всякакви дейности, които възпрепятстват постигането на целите на настоящото споразумение;
 - к) установява критериите и правилата, регулиращи участието в риболова; и
 - л) извършва всички други задачи и функции, необходими за постигането на целите на настоящото споразумение.
2. При определяне на критериите за участие в риболова, включително разпределяне на общия допустим улов или общото риболовно усилие, договарящите страни вземат под внимание, *inter alia*, международните принципи като например тези в Споразумението от 1995 г.
3. При прилагане на разпоредбите на параграф 2, договарящите страни могат, *inter alia*:
- а) да определят разпределението на годишната квота или ограниченията за риболовното усилие за договарящите страни;
 - б) да разпределят количествата улов за проучване и научни изследвания; и
 - в) да отменят риболовни възможности за недоговарящите страни по настоящото споразумение, ако е необходимо.
4. Събранието на страните, в зависимост от договорените правила, преразглежда разпределението на квотата и ограниченията за риболовното усилие за договарящите страни и участието в риболовните възможности на недоговарящите страни, като взема предвид *inter alia*, информацията за изпълнението от страна на договарящите страни и недоговарящите страни, на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните.

ЧЛЕН 7 — ПОМОЩНИ ОРГАНИ

1. Събранието на страните създава постоянен Научен комитет, който заседава най-малко веднъж годишно, освен ако Събранието на страните не реши друго, и чието заседание за предпочитане се прави преди Събранието на страните, в съответствие със следните разпоредби:
- а) функциите на Научния комитет са:
 - (i) да извършва научна оценка на рибните ресурси и влиянието на риболова върху морската околна среда, като взема предвид екологичните и океанографски характеристики на района, и резултатите от съответното научно изследване;
 - (ii) да поощрява и насърчава сътрудничеството в научните изследвания, с цел подобряване познанията относно състоянието на рибните ресурси;
 - (iii) да предоставя научни консултации и препоръки на Събранието на страните за формулиране на мерките за опазване и управление по член 6, параграф 1, буква г);
 - (iv) да предоставя научни консултации и препоръки на Събранието на страните за формулиране на мерките относно мониторинга на риболовните дейности;

- (v) да предоставя научни консултации и препоръки на Събранието на страните относно подходящи стандарти и формат за събиране и обмен на данни; и
 - (vi) всякаква друга научна функция, за която Събранието на страните може да вземе решение;
- б) при разработването на консултации и препоръки Научният комитет взема под внимание работата на Комисията за риболов в югозападния Индийски океан, а така също и други подходящи изследователски организации и регионални организации за управление на риболова.
2. След като се предприети мерките по член 6, Събранието на страните създава Комитет за съответствие, който да проверява изпълнението и спазването на тези мерки. Комитетът за съответствие заседава заедно със Събранието на страните, както е предвидено в правилника и докладва, консултира и прави препоръки на Събранието на страните.
3. Събранието на страните може също да създава такива временни, специални или постоянни комитети, каквито са необходими, за да проучва и докладва по въпроси, отнасящи се до изпълнението на целите на настоящото споразумение, и работни групи, които да проучват и правят препоръки по специфични технически проблеми.

ЧЛЕН 8 — ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЕ

1. Освен ако не е предвидено друго в настоящото споразумение, решенията на Събранието на страните и неговите помощни органи по съществени проблеми се вземат чрез консенсус на присъстващите договарящи страни, като консенсус означава да няма нито едно официално възражение по време на вземане на решението. Въпросът дали даден проблем е съществен, се третира също като съществен проблем.
2. Решенията по проблеми, различни от тези по параграф 1, се вземат чрез обикновено мнозинство на присъстващите договарящи страни и гласуване.
3. Решенията, приети от Събранието на страните, са задължителни за всички договарящи страни.

ЧЛЕН 9 — СЕКРЕТАРИАТ

Събранието на страните взема решение за подготовка за извършване на услуги, каквито се предлагат от секретариат или за създаване на Секретариат, който да изпълнява следните функции:

- а) изпълнение и координиране на административни разпоредби на настоящото споразумение, включително съставянето и разпространението на официалния доклад на Събранието на страните;
- б) поддържане на пълен запис от заседанията на Събранието на страните и неговите помощни органи, а също и пълен архив на всички други официални документи, отнасящи се до прилагането на настоящото споразумение; и
- в) всякаква друга функция, за която Събранието на страните може да вземе решение.

ЧЛЕН 10 — ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДОГОВАРЯЩАТА СТРАНА

1. Всяка договаряща страна, във връзка с нейните дейности в района:

- a) незабавно прилага настоящото споразумение и всички мерки по опазване и управление, както и всички други мерки или въпроси, които са договорени от Събранието на страните;
 - б) предприема подходящи действия с цел осигуряване ефективността на мерките, приети от Събранието на страните;
 - в) събира и обменя научни, технически и статистически данни по отношение на рибните ресурси и гарантира, че:
 - (i) събраните данни са достатъчно подробни, за да улеснят ефективната оценка на запасите и че се предоставят своевременно, за да се изпълнят изискванията на правилата, приети от Събранието на страните;
 - (ii) са взети подходящи мерки за проверка точността на тези данни;
 - (iii) годишно се предоставят такива статистически, биологични и други данни и информация, каквито Събранието на страните може да поиска; и
 - (iv) своевременно се представя информация за стъпките, предприети по изпълнението на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните.
2. Всяка договаряща страна предоставя на Събранието на страните отчет за мерките по изпълнението и спазването, които е взела в съответствие с настоящия член, включително налагането на санкции за всякакви нарушения, а в случая на крайбрежни държави, които са договарящи страни по настоящото споразумение, и отчет за мерките по опазване и управление, които са взети по отношение на трансграничните запаси, срещащи се във води под тяхната юрисдикция, съседни на района.
3. Без да се нарушава първостепенността на отговорността на държавата на флага, всяка договаряща страна, в максималната възможна степен, предприема мерки или сътрудничи, за да гарантира, че нейните граждани и риболовните кораби, притежавани или използвани за риболов от нейни граждани в района, спазват разпоредбите на настоящото споразумение и мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните.
4. Всяка договаряща страна, в максималната възможна степен, по молба на коя да е друга договаряща страна и ако е предоставена съответна информация, разследва всяко едно предполагаемо сериозно нарушение по смисъла на Споразумението от 1995 г., извършено от нейни граждани или от риболовни кораби, притежавани от нейни граждани, на разпоредбите на настоящото споразумение или на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните. На всички договарящи страни се предоставя отговор, включващ подробности за всяко действие, което е предприето или е предложено за предприемане по отношение на предполагаемото нарушение, като отговорът се изпраща веднага, щом е възможно и при всички случаи в срок от два месеца след получаване на молбата. Когато разследването приключи, до Събранието на страните се изпраща доклад с резултатите от разследването.

ЧЛЕН 11 — ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ДЪРЖАВАТА НА ФЛАГА

1. Всяка договаряща страна предприема такива мерки, каквито са необходими, за да гарантира, че:

- a) риболовните кораби, плаващи под нейния флаг, които извършват риболов в района, спазват разпоредбите на настоящото споразумение и мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните и че тези кораби не са ангажирани в никаква друга дейност, която възпрепятства ефективността на тези мерки;
 - б) риболовните кораби, плаващи под нейния флаг, не извършват забранен риболов във води под национална юрисдикция, съседни на района; и
 - в) развива и прилага система за сателитно наблюдение на риболовните кораби, плаващи под нейния флаг и извършващи риболов в района.
2. Нито една договаряща страна не позволява на кой да е риболовен кораб с право да плава под нейния флаг, да бъде използван за риболов в района, освен ако не е получил разрешение за това от съответния орган или органи на тази договаряща страна.
3. Всяка договаряща страна:
- a) разрешава използването на кораби, плаващи под нейния флаг, за риболов във води извън национална юрисдикция, само когато е в състояние да упражнява ефективно своите отговорности по отношение на такива кораби съгласно настоящото споразумение и в съответствие с международното право;
 - б) поддържа отчет на риболовните кораби с право да плават под нейния флаг и притежаващи разрешение за риболов на рибните ресурси, и гарантира, че за тези кораби в отчета се въвежда такава информация, каквато Събранието на страните може да посочи. Договарящите страни обменят тази информация в съответствие с процедурите, които може да бъдат договорени от Събранието на страните;
 - в) предоставя на всяко годишно събрание на страните доклад за нейните риболовни дейности в района, съгласно правилата, определени от Събранието на страните;
 - г) събира и предоставя своевременно пълни и точни данни относно риболовните дейности на кораби, плаващи под нейния флаг и действащи в района, по-конкретно данни за положението на кораба, задържания улов, върнатия улов в морето и риболовното усилие, а когато е уместно, запазва поверителността на данните, що се отнася до прилагането на съответното национално законодателство; и
 - д) в максималната възможна степен, по молба на коя да е друга договаряща страна и ако е предоставена съответна информация, разследва всяко едно предполагаемо сериозно нарушение по смисъла на Споразумението от 1995 г., извършено от риболовните кораби, плаващи под нейния флаг, на разпоредбите на настоящото споразумение или на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните. На всички договарящи страни се предоставя отговор, включващ подробности за всяко действие, което е предприето или е предложено за предприемане по отношение на предполагаемото нарушение, като отговорът се изпраща веднага, щом е възможно и при всички случаи в срок от два месеца след получаване на молбата. Когато разследването приключи, до Събранието на страните се изпраща доклад с резултатите от разследването.

ЧЛЕН 12 — ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПРИСТАНИЩНА ДЪРЖАВА

1. Мерки, предприети съгласно настоящото споразумение от договаряща страна, която е пристанищна държава, изцяло трябва да отчитат правото и задължението на дадена пристанищна държава да предприема мерки, в съответствие с международното право, за насърчаване ефективността на подрегионални, регионални и глобални мерки за опазване и управление. Когато предприема тези мерки, договарящата страна — пристанищна държава не дискриминира под никаква форма риболовните кораби на коя да е държава.
2. Всяка договаряща страна, която е пристанищна държава:
 - а) съгласно мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните, *inter alia*, инспектира документите, риболовния уред и улова на борда на риболовните кораби, когато тези кораби доброволно се намират в нейните пристанища или на нейни терминали в морето;
 - б) не разрешава разтоварване, претоварване или услуги по доставка по отношение на риболовните кораби, освен ако те не са уверени, че рибата на борда на кораба е уловена по начин, при който са спазени мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните; и
 - в) осигурява съдействие на договарящи страни, държави на флага, съобразно разумната практика и в съответствие с националното си законодателство и международното право, когато даден риболовен кораб доброволно се намира в нейните пристанища или на нейни терминали в морето, и държавата на флага на кораба я помоли за съдействие за обезпечаване спазването на разпоредбите на настоящото споразумение и на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните.
3. В случая на договаряща страна — пристанищна държава, която сметне, че кораб на друга договаряща страна, използващ нейните пристанища или терминали в морето, е нарушил разпоредба на настоящото споразумение или мярка за опазване и управление, приета от Събранието на страните, то тя го свежда на вниманието на заинтересованата държава на флага и на Събранието на страните. Договарящата страна — пристанищна държава, предоставя на държавата на флага и на Събранието на страните пълна документация по въпроса, включително всеки доклад от инспекцията.
4. Нищо от настоящия член не накърнява правото на договарящите страни да упражняват своя суверенитет върху пристанищата на тяхна територия съгласно международното право.

ЧЛЕН 13 — СПЕЦИАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ НА РАЗВИВАЩИТЕ СЕ ДЪРЖАВИ

1. Договарящите страни признават изцяло специалните изисквания на развиващите се държави, граничещи с района, и по-конкретно най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави, във връзка с опазването и управлението на рибните ресурси и устойчивото развитие на тези ресурси.
2. Договарящите страни признават по-специално:
 - а) уязвимостта на развиващите се държави, граничещи с района, и по-конкретно, най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави, които са зависими от експлоатацията на рибните ресурси, включително удовлетворяване на хранителните потребности на техните населения или части от тях;
 - б) необходимостта да се избегнат неблагоприятните въздействия върху рибарството и да се осигури достъпа до него за дребномащабни рибари и рибари, за които това единствен поминък или занаят; и
 - в) необходимостта да се гарантира, че мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните, не водят до прехвърляне, пряко или непряко, на несъразмерен товар от действия по опазване върху развиващите се държави, граничещи с района, и по-конкретно, най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави.
3. Сътрудничеството между договарящите страни по настоящото споразумение и други подрегионални или регионални организации, ангажирани с управлението на съществуващите морски ресурси, включва действия, насочени към:
 - а) разширяване възможностите на развиващите се държави, граничещи с района, и по-конкретно, най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави, да опазват и управляват рибните ресурси и да развиват собствени рибни стопанства за тези ресурси; и
 - б) съдействие за развиващите се държави, граничещи с района, и по-конкретно, най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави, за да могат да участват в рибни стопанства за тези ресурси, включително улеснен достъп съгласно настоящото споразумение.
4. Сътрудничеството с развиващите се държави, граничещи с района, и по-конкретно, най-слабо развитите сред тях и малките островни развиващи се държави, за целите на настоящия член обхваща финансова помощ, съдействие относно развитие на човешките ресурси, техническа помощ, трансфер на технологии и дейности, насочени по-конкретно към:
 - а) подобряване опазването и управлението на рибните ресурси и на трансграничните запаси, срещащи се във води под национална юрисдикция, съседни на района, което може да обхваща събирането, докладването, проверката, обмена и анализа на данни за рибарството и информация, свързана с него;
 - б) подобряване събирането на информация и управление на въздействието на риболовните дейности върху морската околна среда;
 - в) оценка на запасите и научни изследвания;

- г) мониторинг, контрол, наблюдение, съблюдаване и правоприлагане, включително обучение и изграждане на капацитет на местно ниво, разработване и финансиране на национални и регионални програми за наблюдение и достъп до технологии; и
- д) участие в Събранието на страните и заседанията на неговите помощни органи, а също и в уреждане на спорове.

ЧЛЕН 14 — ПРОЗРАЧНОСТ

1. Договарящите страни насърчават прозрачността при вземането на решения и останалите дейности, осъществявани по настоящото споразумение.
2. Крайбрежните държави с води под национална юрисдикция, съседни на района, които не са договарящи страни по настоящото споразумение, имат правото да участват като наблюдатели в Събранието на страните и заседанията на неговите помощни органи.
3. Страните, които не са договарящи страни по настоящото споразумение, имат правото да участват като наблюдатели в Събранието на страните и заседанията на неговите помощни органи.
4. Междуправителствените организации, занимаващи се въпросите, свързани с изпълнението на настоящото споразумение, и по-специално Организацията по прехрана и земеделие към Организацията на обединените нации (ФАО), Комисията за риболов в югозападния Индийски океан и регионалните организации за управление на рибарството, които имат компетенции върху международните води, съседни на района, имат правото да участват като наблюдатели в Събранието на страните и заседанията на неговите помощни органи.
5. На представителите на неправителствени организации, занимаващи се въпросите, свързани с изпълнението на настоящото споразумение, се дава възможност да участват в Събранието на страните и заседанията на неговите помощни органи като наблюдатели или по-друг начин, в зависимост от решението на Събранието на страните. Правилникът на Събранието на страните и неговите помощни органи предвижда такова участие. В това отношение процедурите не следва да бъдат прекомерно ограничителни.
6. На наблюдателите се дава своевременен достъп до необходимата информация съгласно правилника, включително и отнасяща се до изисквания за поверителност, каквито Събранието на страните може да приеме.

ЧЛЕН 15 — РИБОЛОВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

1. След влизането в сила на настоящото споразумение всяко риболовно предприятие, чиито кораби извършват или възнамеряват да извършват риболов на рибните ресурси в района, може чрез писмен документ, изпратен до председателя на Събранието на страните, съгласно процедурите, които Събранието на страните може да установи, да изрази своето твърдо задължение за обвързване с условията на настоящото споразумение. Това задължение влиза в сила тридесет (30) дни след датата на получаване на документа. Всяко такова риболовно предприятие може да оттегли това си задължение чрез писмено уведомление, изпратено до председателя на Събранието на страните. Уведомлението за оттегляне влиза в сила деведесет (90) дни след датата на получаването му от председателя на Събранието на страните.

2. Риболовно предприятие, което е изразило своето задължение да бъде обвързано с условията на настоящото споразумение, може да участва в Събранието на страните и неговите помощни органи, и да участва във вземането на решения съгласно правилника, приет от Събранието на страните. Към такова риболовно предприятие се прилагат *mutatis mutandis* членове 1—18 и член 20, параграф 2.

ЧЛЕН 16 — СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

Договарящите страни, действащи съвместно по настоящото споразумение, си сътрудничат тясно с други международни риболовни и свързани с тях организации по въпроси от взаимен интерес и по-специално с Комисията за риболов в югозападния Индийски океан и всякакви други регионални организации за управление на риболова, с компетенции в международните води, съседни на района.

ЧЛЕН 17 — НЕДОГОВАРЯЩИ СТРАНИ

1. Договарящите страни предприемат мерки в съответствие с настоящото споразумение, Споразумението от 1995 г. и международното право, за да възпират дейностите на кораби, плаващи под флага на държави, които не са договарящи страни по настоящото споразумение, които дейности подкопават ефективността на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните или постигането на целите на настоящото споразумение.
2. Договарящите страни обменят информация за дейностите на риболовните кораби, плаващи под флага на държави, които не са договарящи страни по настоящото споразумение, които са заети в риболовни операции в района.
3. Договарящите страни насочват вниманието на коя да е недоговаряща страна по настоящото споразумение, върху всяка една дейност, предприета от нейни граждани или от кораби, плаващи под нейния флаг, която дейност по мнението на договарящата страна, подкопава ефективността на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните или постигането на целите на настоящото споразумение.
4. Договарящите страни, самостоятелно или съвместно, отправят молба към недоговарящите страни по настоящото споразумение, чиито кораби извършват риболов в района, да съдействат изцяло за изпълнението на мерките за опазване и управление, приети от Събранието на страните, с оглед да гарантират прилагането на тези мерки към всички риболовни дейности в района. Тези недоговарящи страни по настоящото споразумение, които съдействат, се ползват от привилегии за участие в риболова, пропорционални на техния ангажимент и на техния отчет за спазване на мерките за опазване и управление по отношение на съответните запаси от рибни ресурси.

ЧЛЕН 18 — ДОБРОСЪВЕСТНОСТ И ЗЛОУПОТРЕБА С ПРАВА

Всяка договаряща страна изпълнява добросъвестно задълженията по настоящото споразумение и упражнява правата, признати по настоящото споразумение, по начин който не представлява злоупотреба с права.

ЧЛЕН 19 — ВРЪЗКА С ДРУГИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Нищо в настоящото споразумение не е в ущърб на правата и задълженията на държавите по Конвенцията от 1982 г. или Споразумението от 1995 г.

ЧЛЕН 20 — ТЪЛКУВАНЕ И УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

1. Договарящите страни полагат максимални усилия да разрешават споровете си чрез мирни средства. По молба на коя да е договаряща страна, даден спор може да бъде отнесен за разрешаване, което има обвързваща сила съгласно процедурите за уреждане на спорове, предвидени в раздел II от част XV на Конвенцията от 1982 г. или когато спорът се отнася до един или повече трансгранични запаси, съгласно процедурите определени в част VIII на Споразумението от 1995 г. Съответните части от Конвенцията от 1982 г. и Споразумението от 1995 г. се прилагат независимо от това дали страните по спора са страни по кой да е от горните документи.
2. Ако даден спор включва риболовно предприятие, изразило своето задължение да бъде обвързано с условията на настоящото споразумение и спорът не може да бъде разрешен чрез мирни средства, то тогава по молба на коя да е от страните по спора, той се отнася за окончателен и задължителен арбитраж, съгласно съответните правила на Постоянния арбитражен съд.

ЧЛЕН 21 — ИЗМЕНЕНИЯ

1. Всяка договаряща страна може да предложи изменение към споразумението, като предостави на депозитара текст с предлаганото изменение най-малко шестдесет (60) дни преди обикновено събрание на страните. Депозитарът незабавно изпраща копие от този текст до всички останали договарящи страни.
2. Измененията към споразумението се приемат чрез консенсус от всички договарящи страни.
3. Измененията към споразумението влизат в сила деветдесет (90) дни след като всички договарящи страни, които са имали този статус по времето на одобрение на измененията, са депозирали при депозитара своите документи за ратифициране, приемане или одобрение на тези изменения.

ЧЛЕН 22 — ПОДПИСВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ, ПРИЕМАНЕ И ОДОБРЕНИЕ

1. Настоящото споразумение е отворено за подписване от:
 - а) държавите и регионалната организация за икономическа интеграция, участващи в междуправителствените консултации по Споразумението за риболов в южен Индийски океан; и
 - б) всяка друга държава, която има юрисдикция върху води, съседни на района;

и остава отворено за подписване в срок от дванадесет (12) месеца от датата за отваряне за подписване.
2. Настоящото споразумение е предмет на ратифициране, приемане или одобрение от всички подписващи страни.
3. Документите за ратифициране, приемане или одобрение се депозират при депозитара.

ЧЛЕН 23 — ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ

1. Настоящото споразумение, след като бъде затворено за подписване, е отворено за присъединяване за всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция по член 22, параграф 1, и от всяка друга държава или регионална организация за икономическа интеграция, имаща интерес в риболовните дейности по отношение на рибните ресурси.
2. Документите за присъединяване се депозират при депозитара.

ЧЛЕН 24 — ВЛИЗАНЕ В СИЛА

1. Настоящото споразумение влиза в сила деветдесет (90) дни от датата на получаване от депозитара на четвъртия по ред документ за ратифициране, приемане или одобрение, най-малко два от които са депозирани от крайбрежни държави, граничещи с района.
2. За всяка подписваща страна, която ратифицира, приеме или одобри настоящото споразумение след влизането му в сила, настоящото споразумение влиза в сила тридесет (30) дни след депозирането на нейния документ за ратифициране, приемане или одобрение.
3. За всяка държава или регионална организация за икономическа интеграция, която се присъедини към настоящото споразумение след влизането му в сила, настоящото споразумение влиза в сила тридесет (30) дни след депозирането на нейния документ за присъединяване.

ЧЛЕН 25 – ДЕПОЗИТАР

1. Депозитар по настоящото споразумение и всички изменения към него е генералният директор на Организацията по прехрана и земеделие към Организацията на обединените нации (ФАО). Депозитарът изпраща заверени копия от настоящото споразумение до всички подписващи страни и регистрира настоящото споразумение в Генералния секретариат на Обединените нации съгласно член 102 от Хартата на Организацията на обединените нации.
2. Депозитарът информира всички подписващи страни по настоящото споразумение за подписването и документите за ратифициране, присъединяване, приемане или одобрение, депозирани съгласно членове 22 и 23, и за датата на влизането в сила на споразумението съгласно член 24.

ЧЛЕН 26 — ОТТЕГЛЯНЕ

Всяка договаряща страна може да се оттегли от настоящото споразумение по всяко време след изтичането на две години от датата, на която споразумението е влязло в сила по отношение на тази договаряща страна, чрез писмено уведомление за това оттегляне до депозитара, който незабавно информира всички договарящи страни за това оттегляне. Уведомлението за оттегляне влиза в сила деветдесет (90) дни от датата на получаването му от депозитара.

ЧЛЕН 27 – ПРЕКРАТЯВАНЕ

Настоящото споразумение автоматично се прекратява ако и когато, в резултат на оттегляния, броят на договарящите страни падне под три.

ЧЛЕН 28 — ВЪЗРАЖЕНИЯ

1. Ратифицирането, приемането или одобрието на настоящото споразумение може да бъде предмет на възражения, които влизат в сила само след единодушното им приемане от всички договарящи страни по настоящото споразумение. Депозитарът уведомява незабавно всички договарящи страни за всяко такова възражение. Договарящи страни, които не са отговорили в срок от три (3) месеца след датата на уведомлението, се считат за приели възражението. Ако няма единодушно приемане, държавата или регионалната организация за икономическа интеграция, направила възражението, не може да стане договаряща страна по настоящото споразумение.
2. Нищо в параграф 1 не възпира държава или регионална организация за икономическа интеграция, действаща от името на дадена държава, да направи възражение във връзка с членство, придобито чрез територии и обкръжаващи морски пространства, върху които държавата предявява правата си за упражняване на суверенитет или териториална или морска юрисдикция.

В уверение на горното, долуподписаните, надлежно упълномощени от съответните им правителства, подписаха настоящото споразумение.

СЪСТАВЕНО в Рим на седми юли 2006 година на английски и френски език, като текстът и на двата езика е еднакво автентичен.